

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ»

Студентки 4 курсу, 13 групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

Бондар
Валерії
Вікторівни

(підпис студента)

Науковий керівник
Д. Е. Н.
доцент

Новікова
Наталія
Леонідівна

(підпис керівника)

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

Головня
Юлія
Ігорівна

(підпис гаранта)

Київ 2022

Державний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології
Кафедра публічного управління та адміністрування
Освітній ступінь: бакалавр
Спеціальність: публічне управління та адміністрування
Спеціалізація: публічне управління та адміністрування

Затверджую
Зав. кафедри _____
«01» грудня 2021 р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентів

Бондар Валерії Вікторівні
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): **«СТАТЕГІЧНЕ
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ»**

Затверджена наказом ректора від «26» листопада 2021 р. № 3884

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту): 05.06.2022
3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту): поглиблення теоретичних засад стратегічного управління розвитком територіальної громади та розроблення рекомендацій щодо їх вдосконалення в Україні.

Об'єкт дослідження: процес стратегічного управління розвитком територіальної громади в Україні.

Предмет дослідження: теоретико-методичні та прикладні аспекти стратегічного управління розвитком територіальної громади в Україні.

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ РОЗВИТКОМ

1.1. Загальна характеристика функціонування Тетіївської ОТГ Київської області.

1.2. SWOT-аналіз розвитку Тетіївської ОТГ Київської області.

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ РОЗВИТКОМ.

2.1. Дослідження оприлюдненої стратегії розвитку Тетіївської ОТГ Київської області на 2019-2023 роки.

2.2. Розроблення заходів удосконалення стратегії розвитку та обґрунтування їх ефективності.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 20.11.2021	20.11.2021
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 05.01.2022	05.01.2022
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.03.2022	20.03.2022
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.04.2022	20.04.2022
5	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи	До 23.05.2022	23.05.2022
6	Підготовка письмового відгуку на випускну кваліфікаційну роботу	До 01.06.2022	01.06.2022
7	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	01-05. 06.2022	01-05. 06.2022
10	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 10.06.2022	До 10.06.2022
11	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання « 01 » грудня 2022 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

(прізвище, ініціали, підпис)

8. Гарант освітньої програми Головня Ю.І.

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Завдання прийняв до виконання студент Бондар Валерія Вікторівна

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

Випускна кваліфікаційна робота Бондар Валерії Вікторівни на тему: «Стратегічне управління розвитком територіальної громади» відповідає темі та носить актуальний характер. Автором опрацьовано значний масив вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел, що дало змогу розкрити сутність заявленої теми.

У першому розділі автором надано загальну характеристику Тетіївської ОТГ Київської області, здійснено SWOT-аналіз її розвитку.

Другий розділ ВКР присвячено пошуку публічно-управлінських рішень щодо стратегічного управління розвитком Тетіївської ОТГ Київської області.

Зміст та структура роботи розкривають тему, робота виконана відповідно до вимог та рекомендована до захисту з позитивною оцінкою, а її автор Бондар Валерія Вікторівна заслуговує на присвоєння ступеня бакалавр зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Головня Юлія Ігорівна

(ПІБ, підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект):

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента Бондар Валерії Вікторівни

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми): Головня Юлія Ігорівна

(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри: Новікова Наталія Леонідівна

(підпис, прізвище, ініціали)

«10» червня 2022 р.

Зміст

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ РОЗВИТКОМ	5
1.1. Загальна характеристика функціонування Тетіївської ОТГ Київської області.	
1.2. SWOT-аналіз розвитку Тетіївської ОТГ Київської області.	13
РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ РОЗВИТКОМ.	17
2.1. Дослідження оприлюдненої стратегії розвитку Тетіївської ОТГ Київської області на 2019-2023 роки.	
2.2. Розроблення заходів удосконалення стратегії розвитку та обґрунтування їх ефективності.	21
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	28
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Кожен мешканець села чи міста має право на сучасну медицину й освіту, доступні та якісні адміністративні, комунальні, соціальні послуги, гарні дороги, чисті й освітлені вулиці. Але люди можуть впливати на якість цих послуг лише тоді, коли відповідальні за їх надання знаходяться близько. Найближчою до людей владою є органи місцевого самоврядування: сільські, селищні міські ради та їхні виконавчі комітети. Отже, саме вони повинні мати широкі повноваження і достатньо коштів, щоб бути спроможними вирішувати усі місцеві питання і нести за це відповідальність.

Для цього в Україні проводяться масштабні перетворення, одними з яких є адміністративно-територіальна реформата децентралізація влади. Для того, щоб поліпшити якість життя населення використовують довготривалий процес розвитку територіальних об'єднаних громад.

Здійснення економічних та соціальних перетворень, досягнення економічного зростання та надання державою громадянам управлінських послуг на високому рівні, просування в напрямі європейської інтеграції можливо лише за умови створення ефективної системи державного управління, що відповідає стандартам демократичної правової держави із соціально орієнтованою ринковою економікою. Тому, найбільш активним інструментом щодо реагування на зміни є стратегічне управління.

Метою роботи є поглиблення теоретичних засад стратегічного управління розвитком територіальної громади та розроблення рекомендацій щодо їх вдосконалення в Україні.

У зв'язку з даною метою були поставлені такі *завдання*:

- охарактеризувати функціонування Тетіївської ОТГ Київської області;
- проаналізувати SWOT-аналіз розвитку в Тетіївській ОТГ;
- дослідити стратегію розвитку Тетіївської ОТГ Київської області на 2019-2023 роки;
- розробити заходи удосконалення стратегії розвитку та обґрунтувати їх ефективність.

Об'єкт дослідження – процес стратегічного управління розвитком територіальної громади в Україні.

Предмет дослідження – теоретичні та прикладні аспекти стратегічного управління розвитком територіальної громади в Україні.

Методи дослідження. Системний підхід – для теоретичного визначення сутності соціально-економічного розвитку територіальних громад та його оцінки; аналізу та синтезу – для виявлення можливостей та загроз соціально-економічного розвитку територіальної громади; статистичні методи – для оцінки стану функціонування Тетіївської громади.

Практична цінність роботи полягає у тому, що одержані результати аналізу та практичні рекомендації щодо розроблення заходів удосконалення стратегії розвитку Тетіївської ОТГ можна використати для дослідження громади у майбутньому, а органам місцевого самоврядування реагувати на можливості та загрози і швидко приймати рішення.

Інформаційною базою дослідження є фундаментальні праці правової й політичної науки та напрацювання вітчизняних та зарубіжних науковців О. Берданової, В. Вакуленко, В. Олуйка, С. Серьогіна, В. Тертички, Ю. Шарова, в яких досліджуються різноманітні аспекти стратегічного управління в цілому та розвитком об'єднаних територіальних громад зокрема.

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, 2 розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел з 30 найменувань. Роботу викладено на 32 сторінках друкованого тексту, що містить 4 таблиці та схему.

РОЗДІЛ 1. СТАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ РОЗВИТКОМ

1.1. Загальна характеристика функціонування Тетіївської ОТГ Київської області

Реформа децентралізації влади є однією з найвагоміших та найуспішніших за останні роки в Україні. 2020 рік став ключовим у питанні формування базового рівня місцевого самоврядування: 12 червня 2020 року Уряд затвердив новий адміністративно-територіальний устрій базового рівня. Відповідно до розпоряджень Кабінету Міністрів, в Україні сформовано 1469 територіальних громад, які покриватимуть усю територію країни[9].

Тетіївська міська територіальна громада – об'єднана територіальна громада Білоцерківського району, Київської області, що утворилась розпорядженням від 14 вересня 2017 р., де були об'єднанні Тетіївська міська рада та 13 сільських – Бурківська, Голодьківська, Горошківська, Дзвеняцька, Дібрівська, Михайлівська, Ненадихівська, Росішківська, Скибинецька, Стадницька, Степівська, Тайницька та Черепинська. 12 червня 2020 року до громади були ще приєднані Височанська, Галайківська, Денихівська, Кашперівська, Клюківська, Кошівська, Одайпільська, П'ятигірська та Теліжинецька сільські ради, тому таким чином до складу громади ввійшли всі міські та сільські ради Тетіївського району[1].

Територія Тетіївської міської ОТГ складає 442,18 км², розміщена у південно-західній частині Київської області та межує з двома областями – Вінницькою та Черкаською.

Адміністративним центром Територіальної громади є місто Тетіїв, в якому розміщені її органи місцевого самоврядування.

Об'єднана міська Територіальна громада має єдиний представницький орган – Тетіївську міську раду. Пропонуємо розглянути її структуру на «Рис.1.1».

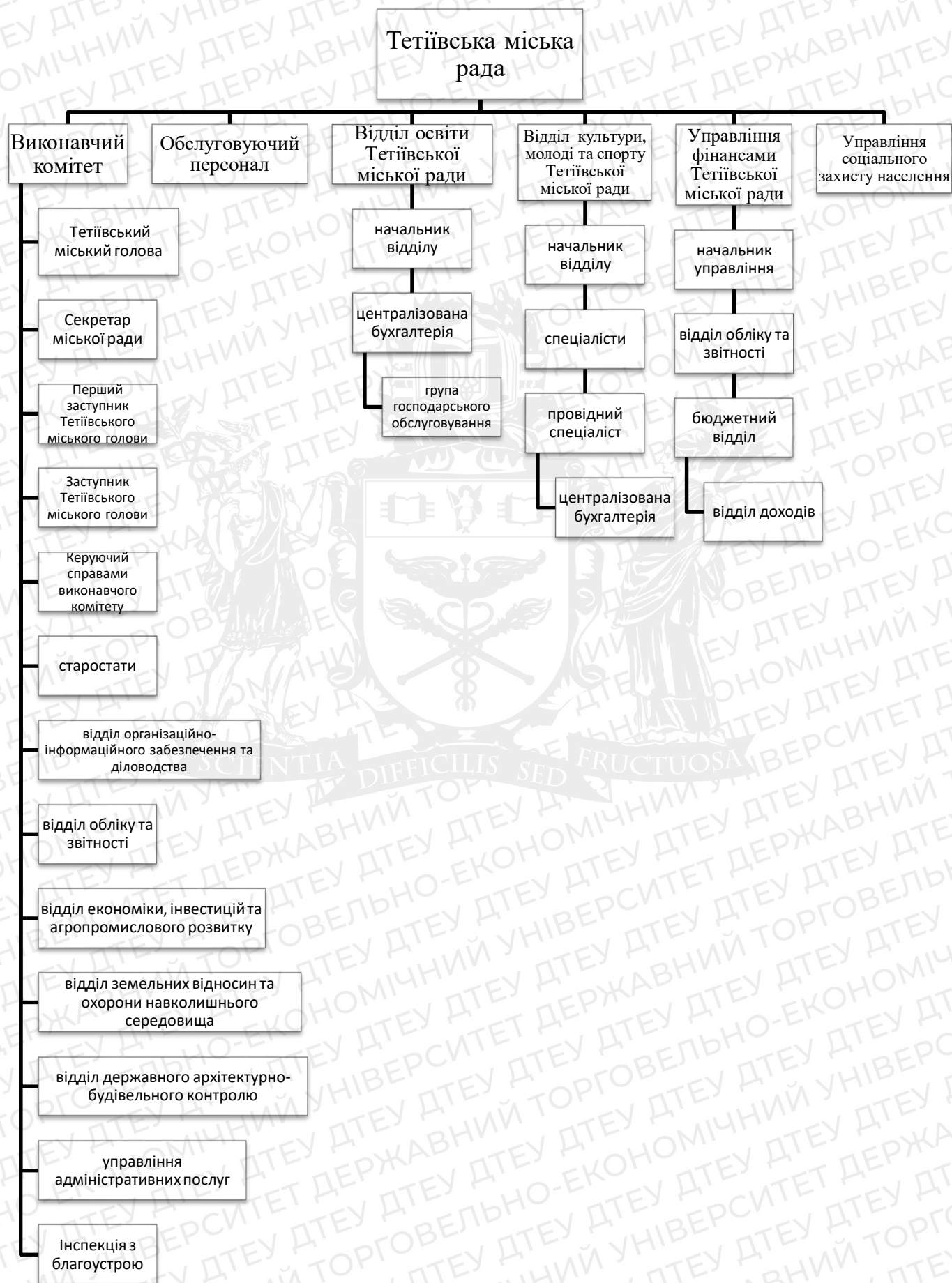

Рис 1.1 Апарат Виконавчого комітету Тетіївської міської ради та їх виконавчих органів

Взаємовідносини органів та посадових осіб об'єднаної територіальної громади з органами виконавчої влади, діяльність яких поширюється на територію громади, базуються на засадах співробітництва та взаємодопомоги з метою забезпечення здійснення завдань соціально-економічного та культурного розвитку громади, її населених пунктів та реалізації на території громади завдань і повноважень виконавчої влади в інтересах об'єднаної територіальної громади. Органи і посадові особи Тетіївської об'єднаної територіальної громади здійснюють самоврядні повноваження незалежно від органів виконавчої влади. Органи виконавчої влади не можуть видавати обов'язкові для органів і посадових осіб об'єднаної територіальної громади акти з питань, віднесених до самоврядних повноважень, або регламентувати їхню діяльність. Органи і посадові особи об'єднаної територіальної громади підконтрольні відповідним органам виконавчої влади лише з питань здійснення ними делегованих повноважень органів виконавчої влади. За організацію зв'язків органів і посадових осіб об'єднаної територіальної громади з органами виконавчої влади відповідає міський голова[28].

Сучасна демографічна ситуація в Тетіївській об'єднаній територіальній громаді, як і в цілому в районі, склалася під впливом історичного розвитку території, природного та механічного руху населення. На початок 2021 року в громаді проживає 31340 мешканців, нараховується 15482 домогосподарств.

Таблиця 1.1

Кількість населення Тетіївської ОТГ

	Одиниці виміру	Населенні пункти з кількістю населення			
		Більше 1000 чол	500-999 чол	100-499 чол	Менше 100 чол
Кількість населених пунктів	одиниць	5	12	11	5
Кількість населення	чоловік	20412	7588	3207	133
Всього		31340			

Джерело: авторська розробка

За статтю населення громади розподіляється наступним чином: із загальної чисельності жителів усіх населених пунктів чоловіки становлять 44,4% (13928 особи), жінки – 55,6 % (17412 особи)[22].

На ринку праці домінують професії, пов'язані з виробництвом промислової продукції, сільським господарством, освітою та медициною, сферою послуг. Галузева зайнятість, в цілому, відповідає наявній структурі економіки громади. Тетіївський районний центр зайнятості проводить профінформаційну та профорієнтаційну роботу з незайнятим населенням Тетіївської ОТГ, учнями шкіл та Тетіївського ПТУ, проводяться семінари, Дні відкритих дверей, Ярмарки вакансій та професій, Дні відкритих дверей на виробництві.

Тетіївщина — район сільськогосподарський, де основними напрямками визначені виробництво зернових культур, цукрових буряків у рослинництві, та м'ясо-молочний напрямок у тваринництві.

Загалом Тетіївська міська ОТГ багата на пісковики, вапнякові родовища, глину, ліси, гіпсові родовища, які можуть використовуватися для виробництва будівельних матеріалів, родючі чорноземи, наявні поклади торфу, водні ресурси. Внутрішні води представлені річкою Роська і її притоки Росошка та Дубравка. У живленні річки найбільша роль дощових вод, меншу частку становлять снігові та підземні води. Наявна широка мережа озер і ставків[29].

Структуру місцевої економіки визначають підприємства сільського господарства, промислового виробництва та сфери послуг. В громаді станом на 1.01.2021 року функціонує 62 фермерських господарств, в користуванні яких знаходиться 22698 га сільськогосподарських угідь. Основні напрямки спеціалізації в структурі сільського господарства: рослинництво 90%, тваринництво – 10%. А також 6 промислових підприємств, 8 комунальних підприємств, 6 ринки (4 - стаціонарні і 2 стихійні), 284 магазинів (159 продуктові, 96 промислові та інші – 29), а також 75 побутових підприємств.

Підприємства з обслуговування населення надають такі послуги, як громадське харчування 21 закладів, перукарські послуги – 50 перукарень, ремонт взуття – 4 майстерні, також послуги зв'язку - 5502 телефонних абонентів та 179 радіоточок[22].

Сільськогосподарські підприємства є найбільш ефективні та найшвидше зростали за останні два роки. Ці підприємства в більшій мірі орієнтовані на місцевих постачальників і місцеві ресурси при побудові ланцюжка створення вартості.

Продукція ТОВ «Дібрівка-Агросервіс» (сільське господарство), продукція малина, яблука та ТОВ «Гулівер інтернешнл» (легка промисловість), продукція іграшки є «візитною карткою» унікальних продуктів та послуг, властивих цій території[10].

Серед промислових підприємств, є такі які займаються виробництвом кондитерських виробів, етилового ректифікованого спирту, виробництвом комбікормів, пошиття спецодягу та м'яких іграшок та інше.

На території Тетіївської міської ОТГ функціонують: філія ПАТ «Ощадбанк», Тетіївське відділення Київського ГРУ ПАТ КБ «Приватбанк», Райффайзен Банк Аваль. Інших фінансових установ для підтримки бізнесу немає.

Одним з найважливіших питань об'єднаної громади є стан дорожнього покриття, який як в межах населених пунктів, так і поза ними, знаходиться в незадовільному стані. Мережа автомобільних доріг потребує капітального ремонту, а подекуди і повної заміни дорожнього покриття. Щороку проводиться ямковий ремонт доріг, але ці заходи не можуть в повній мірі вирішити проблему.

Громада користується послугами ДП ДЗ «Укрпошта» - підприємство поштового зв'язку.

Послуги Інтернету надають:

- ПАТ «Укртелеком» надання послуг зв'язку та Інтернет(сполучення ADSL).

Охоплення території – за наявності підключення до телефонної лінії:

- «Інтертелеком» (сполучення CDMA). Охоплення території – 50%
- Vinet надання послуг Інтернет з використанням гігабітних оптоволоконних магістралей та сучасного комутаційного обладнання.
- Satok надання послуг Інтернет з використанням гігабітних оптоволоконних магістралей та сучасного комутаційного обладнання.
- БКМ надання послуг Інтернет з використанням гігабітних оптоволоконних магістралей та сучасного комутаційного обладнання.

Систему енергопостачання в Тетіївській ОТГ представляє Тетіївський районний підрозділ ПрАТ «Київобленерго» - компанія, що здійснює передачу та постачання електроенергії електромережами споживача Київської області та Тетіївського району в цілому.

Систему газопостачання в Тетіївській ОТГ представляє Тетіївська філія ПАТ «Київоблгаз» - компанія, що здійснює передачу та постачання природного газу споживача Київської області та Тетіївського району в цілому.

Систему теплопостачання в Тетіївській ОТГ представляє КП КОР «Тетіївтепломережа».

Систему водопостачання та водовідведення в Тетіївській ОТГ представляє ВУ ВКГ «Тетіївводоканал».

Комунальне підприємство «Благоустрій» надає послуги по благоустрою міста: прибирання вулиць, міських парків, озеленення міста, утримання доріг міста в зимовий період, утримання ремонт та відновлення вуличного освітлення, косіння зелених зон міста, обрізка дерев. Також є управителем багатоповерхового житлового фонду Тетіївської міської ОТГ.

КП «Тетіївське МБТІ» забезпечує технічну інвентаризацію, паспортизацію і оцінку житлових будинків, споруд громадського та виробничого призначення, господарських будівель та споруд, садових та дачних будинків, гаражів, незалежно від форми власності.

Одним з пріоритетів Тетіївської міської ради ОТГ є забезпечення конституційних гарантій доступності та рівності прав громадян на отримання якісної освіти, підвищення рівня охоплення дітей дошкільною освітою, оновлення та удосконалення змісту, форми і методів організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, сприяння інноваційному розвитку освітнього середовища, збереження та вдосконалення мережі дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до потреб територіальної громади, забезпечення належного рівня їх поточного утримання та функціонування, сприяння збереженню здоров'я дітей, забезпечення всіх раціональним, якісним та безпечним харчуванням, впровадження нових технологій з розвитку освіти.

На території Тетіївської міської ОТГ на її території функціонують 34 закладів освіти, а саме: 1 гімназія, 5 ліцеїв, 4 ЗОШ I-III ступенів, 4 НВО ЗОШ I-II ступенів дитячий садок, , 8 філій, 11 дошкільних навчальних закладів, 1 заклад позашкільної освіти, НЗ «Професійно-технічне училище».

Тетіївська центральна районна лікарня — це медичний комплекс, розташований на площі 9,4 га в центрі міста. В центральній районній лікарні працює 438 осіб медичного персоналу.

Працює відділення відновлюваного лікування, куди увійшли кабінет озокеритолікування, ЛФК, масажу, механотерапії, спелеотерапії, фізкабінети.

Первинну ланку медицини, сімейну медицину Тетіївської міської ОТГ забезпечує КП Тетіївської міської ОТГ «ЦПМСД». До складу КП «ЦПМСД» входять 8 амбулаторій загальної практики сімейної медицини, 34 ФАПів та ФПів, діє денний стаціонар на 40 ліжок та невідкладна допомога. На даній території Тетіївської міської ОТГ працюють 18 аптек та приватні стоматологічні кабінети.

На території громади діє Тетіївська районна організація Товариства Червоного Хреста України.

Культурно-освітню роботу в Тетіївській об'єднаній територіальній громаді здійснюють 28 будинків культури та клубних установ, 9 колективів художньої самодіяльності, що мають статус народного, які популяризують громаду в Україні, 2 стадіони, 2 ДЮСШ, музична школа, 31 бібліотека, Тетіївський історико-краєзнавчий музей, що зберігає історичний та культурний спадок нашої місцевості, 18 історико-архітектурних пам'яток[22].

Тетіївська міська територіальна громада є членом Асоціації міст України, Асоціації малих міст України, Асоціації об'єднаних територіальних громад, Асоціації «Енергоефективні міста України»[1].

Перемога у проектах:

- Kyiv Smart City Forum 2019 в номінації «Відкрите інноваційне місто» за успішне залучення громадян до процесів управління містом на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій – це приверне увагу до використання смарт-сіті технологій у розбудові міської інфраструктури[20];
- ЕКО-Оскар в рамках форуму стейкхолдерів зеленої енергетики ЕКО трансформація 2019 – Тетіївська міська рада об'єднує зусилля з Ecodevelop та Інститутом сталого розвитку – для покращення екологічного стану ОТГ, ефективної переробки відходів та розв'язання інших проблемних питань громади[31];

- Проект «Є-рішення для громад» за підтримки U-LEAD з Європою 2019 рік та «Цифрова громада» за підтримки U-LEAD з Європою 2018 рік допомогли відкрити центр адміністративних послуг, провести реконструкцію приміщень, закупити меблі, обладнання, встановити технічне програмне забезпечення та навчити персонал;
- Проект «Смарт Громада - Створюємо разом». Агенція, інноваційного, сталого розвитку та ресурсоефективності 2018 рік[10].

Тетіївська міська громада займає високі рейтингові місця (2 місце в Київській області та 9 місце по Україні) інституційної спроможності і сталого розвитку малих та середніх громад України. Тетіївська ОТГ пройшла за такими критеріями оцінки, як наявність заповненої анкети та готовність працювати над підвищенням рейтингу, партнерство з бізнесом, наявність програм «Безпечне місто», «Розумне місто», бюджет участі, інвестиційний паспорт, енергомоніторингові програми та наявність відповідних фахівців, проморолик міста, приєднання до європейської ініціативи «Угода мерів»[22].

1.2. SWOT-аналіз розвитку Тетіївської ОТГ Київської області.

SWOT-аналіз є одним із найбільш поширеним інструментом стратегічного управління, який широко застосовується у секторі публічного управління. Застосування цього інструменту формує уявлення про важливі, з точки зору розвитку громади, економічні та соціальні параметри, які можуть бути вивчені більш поглиблено у майбутньому[4].

Актуальні проблеми, розвиток та стан громади з питань господарського комплексу та соціальної сфери зумовлюють проводити SWOT-аналіз Тетіївської міської об'єднаної територіальної громади. Для цього використовують статистичну інформацію соціально-економічного розвитку, результати опитування думки мешканців та підприємців. Розробляються пропозиції та можливості вдосконалення, визначають сильні та слабкі сторони та зовнішні впливи на подальший розвиток ОТГ[23].

SWOT-аналізу зазвичай досліджують у розрізі двох наступних логічно послідовних етапів:

- 1) перший етап SWOT-аналізу передбачає опрацювання результатів СЕА (соціально-економічного аналізу) територіальної громади з виділенням його резюме, тобто тільки найбільш важливих результатів, виявлених тенденцій, можливостей і загроз. На переконання фахівців зі стратегічного аналізу, повний зміст СЕА територіальної громади включати до тексту стратегії її розвитку не доречно, адже він надмірно обтяжує цей документ. В окремих територіальних громадах практикують підготовку СЕА як окремого документу стратегічного планування. Однак, з метою розробки стратегії громади, його результати мають бути опрацьовані з виокремленням чотирьох головних компонентів - сильних і слабких сторін, можливостей і загроз. Важливо також, з метою забезпечення високої об'єктивності результатів аналізу, виявлення додаткових можливостей та загроз з боку зовнішнього середовища, оцінити стратегії та плани розвитку вищого (регіонального та загальнодержавного) рівня та предмет їх впливу на стратегію розвитку ОТГ; (Див. таблиці 1.2 та 1.3)

- 2) другий етап SWOT-аналізу передбачає колективне обговорення його підсумків членами робочої групи з розробки стратегії розвитку територіальної громади. Міркування усіх бенефіціарів щодо сильних і слабких сторін громади, її можливостей та загроз можуть бути корисними не тільки для отримання додаткових даних, актуальних для SWOT-аналізу, але й для підтвердження обґрунтованості їх розмежування, а також визначення зв'язків між ними[16]

Таблиця 1.2

Сильні та слабкі сторони Тетіївської ОТГ

Сильні сторони	Слабкі сторони
АДМІНІСТРАЦІЯ	
- прогресивна, дієва та цілеспрямована місцева влада; - інформованість громади про роботу та прийняття рішення влади через інформаційні ресурси; - створення міського Центру надання адміністративних послуг.	- недостатня кількість фінансових ресурсів; - відсутність єдиної електронної бази в управлінні громадою.
ЕКОНОМІКА	
- наявність великої кількості землі, що придатна для обробітку та вирощування сільсько-господарських культур; - розвинена транспортна мережа - наявність об'єктів, доступних для інвестування та земель за межами населених пунктів, які потенційно можуть бути інвестиційними ділянками; - привабливі природно-рекреаційні території громади; - значна частка працездатного населення.	- відтік молоді, висококваліфікованої робочої сили у великі міста та за кордон; - зменшення кількості підприємств, що здійснюють виробництво товарів та зниження потужностей яких залишилися.
ІНФРАСТРУКТУРА	
- наявність розгалуженої мережі електропостачання, міського водопостачання та газопостачання; - встановлення системи відеоспостереження в місті.	- застаріла матеріально-технічна база підприємств; - зношеність переважної більшості інженерних мереж; - дорожнє покриття, зокрема, в сільській місцевості, що потребує ремонту.
ОСВІТА	
- наявна достатня мережа навчальних закладів - приміщення навчальних закладів потребують впровадження заходів із теплореновації та підвищення енергоефективності;	- недостатня кількість дітей шкільного і дошкільного віку у сільській місцевості; - невідповідність потужностей на які розраховані заклади; - невідповідність матеріально-технічного забезпечення закладів освіти сучасним вимогам
Медицина	
- розвинута система медичних установ	- недостатній рівень медичного обслуговування

1	2
КУЛЬТУРА І СПОРТ	
- розвинена мережа закладів культури та спорту	- недостатня кількість зон для дитячого відпочинку та сучасних спортивних майданчиків - більшість закладів культури потребують ремонту та впровадження заходів щодо енергоефективності
НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ І ТУРИЗМ	
- екологічно чистий регіон; - наявність природних ресурсів.	- забруднюваність навколишнього середовища твердими побутовими відходами; - недостатньо використовується потенціал громади для організації та розвитку туризму.

Джерело: авторська розробка

Проаналізувавши SWOT-аналіз Тетіївської ОТГ, можна зробити висновки, що сильніших сторін набагато більше, ніж слабших. У громаді керівництво завжди враховує думку громадян, інформуючи їх через офіційні веб-сайти та сторінках у соціальних мережах. Але для забезпечення ще більш системного соціально-економічного розвитку громади недостатня кількість фінансових ресурсів.

У Тетіївській громаді налічується 34573 га землі, переважно чорнозем, але через зменшення кількості підприємств та робочих місць відбувається відтік робочої сили, адже не надаються умови і належна оплата праці.

Тетіївська громада багата на різноманітні навчальні заклади, але через невідповідність потужностей, на які вони розраховані, наповнюваність шкіл складає майже 38%, зокрема у сільських місцевостях.

Також, у ОТГ проблемою є дефіцит молодих кваліфікованих спеціалістів для медичних закладів та застаріле медичне обладнання, що є великим недоліком навіть для великої кількості наявних цих закладів.

Варто зазначити, що Тетіївська громада є екологічно чистим, мальовничим та привабливим регіоном Київської області, що багата лісами, річками, ставками, пам'ятками природи, які можуть бути використані для відпочинку та зеленого туризму. Але, треба забезпечити туристичною інфраструктурою та підтримувати чистоту навколишнього середовища, тобто побудувати більше готелів, атракціонів, зон відпочинку та організувати підприємства по переробці твердих побутових відходів.

Аналізуючи SWOT-аналіз, ми також виявили багато можливостей і виділили загрози їх реалізації, що подано у табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Можливості та загрози Тетіївської ОТГ

МОЖЛИВОСТІ		ЗАГРОЗИ	
ЕКОНОМІКА			
- розвиток підприємств з переробки сільськогосподарської продукції; - розвиток альтернативної енергетики; - вирощування екологічно чистої сільськогосподарської продукції; - розвиток тваринництва, підсобних господарств; - створення технопарку.		- військовий конфлікт на території України; - відтік людських ресурсів; - знецінення національної грошової одиниці; - зростання ціна на енергоносії.	
РЕГІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНІ КОНТАКТИ			
- розширення міжрегіональних зв'язків; - участь у державних та закордонних проектах.		- конкуренція з іншими містами та громадами.	
ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ			
- покращення показників природного відтворення населення.		- погіршення демографічної ситуації.	
НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ТА ТУРИЗМ			
- розвиток туристичної галузі		- забруднення навколишнього середовища	

Джерело: авторська розробка

До проектів, що матимуть стратегічне значення, відносяться - розвиток підприємств з переробки с/г продукції, розвиток альтернативної енергетики, вирощування екологічно чистої сільськогосподарської продукції, розвиток тваринництва, підсобних господарств, створення технопарку, розвиток туристичної галузі.

Отже, якщо будуть перероблятися власні зернові, плодово-ягідні та овочеві культури за підтримки вітчизняних та іноземних інвесторів, використовуватися інноваційні підходи, новітні технології, добрива та техніки, то будуть створюватися належні умови праці, нові робочі місця, що зменшить відтік людських ресурсів.

За рахунок регіональних та міжнародних контактів буде реалізована участь у державних та закордонних проектах із впровадження інноваційних підходів та співпраця з іншими об'єднаними громадами дасть значний зріст в економіці Тетіївської ОТГ.

І зрештою, всі проекти, що здійснюватимуться, матимуть на меті створення максимально комфортних умов проживання на території громади, привабливих як для місцевих мешканців, так і для жителів інших міст.

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ РОЗВИТКОМ

2.1 Дослідження оприлюдненої стратегії розвитку Тетіївської ОТГ Київської області на 2019-2023 роки.

Для того, щоб допомогти органам місцевого самоврядування пристосувати території до активних позитивних змін, спрямовувати дії у потрібному напрямку розробляється стратегія. Це сучасний інструмент управління, який зазвичай забезпечує людський капітал як основу організації управління, регулює і забезпечує своєчасні зміни у майбутньому. Отже, стратегічне управління – це процес, що визначає послідовність дій з розробки та реалізації стратегії[4]

Стратегія Тетіївської об'єднаної територіальної громади – це системний шлях до управління змінами й досягнення консенсусу в громаді, а також створення спільного бачення економічного майбутнього розвитку громади, творчий процес визначення проблем та погодження реалістичних цілей, завдань та проектів, здійснення яких вирішить ці проблеми[29].

Стратегічне планування є також потужним інструментом об'єднання лідерів бізнесу та місцевої влади для створення публічно-приватних партнерств, що має позитивний вплив на місцевий діловий клімат та конкурентне становище громади, а також на вирішення інших питань, пов'язаних з рівнем життя всіх громадян[20].

Стратегія Тетіївської міської ОТГ визначає стратегічне бачення її розвитку, стратегічні та операційні цілі, індикатори їх досягнення, завдання для її сталого економічного і соціального розвитку. Вона ґрунтується на результатах SWOT-аналізу, проведеного робочою групою, та враховує залежності, виявлені під час складання SWOT-матриці[29].

У нашій роботі ми пропонуємо розглянути стратегічні цілі, які досягнуті у Тетіївській ОТГ.

По-перше, згуртованість громади.[13] Насамперед, це консолідація населення громади, умови, які створила місцева влада для забезпечення згуртованості та рівних можливостей для самореалізації кожної суспільної групи, зокрема тих, які проживають за межами адміністративних центрів територіальної громади. Було

створено КП «Агенція регіонального розвитку» шляхом злиття КП «Креатив», КП «Міський ринок». Цей проект створив нову, потужну структуру підтримки початкового, малого і середнього бізнесу – комунальне підприємство «Агенцію регіонального розвитку», який надає повний комплекс консалтингових послуг щодо започаткування та супроводу підприємницької діяльності, здійснює діяльність щодо залучення інвестицій, просування ресурсних можливостей Тетіївської громади, впровадження інноваційних проектів та нових напрямків діяльності.

По-друге, покращення якості надання освітніх послуг[14]. Характеризується процесами, які формують спроможні мережі закладів освіти, забезпечують відкритість та прозорість у сфері управління освітою, підвищують професійний рівень педагогічних працівників, створюють Новий освітній простір та впроваджують Нову українську школу. У Тетіївській громаді запровадили електронні щоденники та журнали, що дали можливість легше управляти навчальним процесом як вчителям так і батькам. Відділом освіти Тетіївської міської ради було реалізовано проект «Безпечна школа» на базі Тетіївського ліцею №2, встановлено зовнішні та внутрішні камери відео нагляду, монітори, відео реєстратори, блоки безперебійного живлення та відповідного програмного забезпечення. Щоб залучити молоде покоління до робітничих професій в аграрному секторі в Тетіївській громаді відкрили КЗ «Дібрівський аграрний ліцей», що дає можливість розкритися та реалізуватися кожному ліцеїсту, а також показати переваги агросектору для реалізації потенціалу молоді, а надалі вони зможуть розвивати свою ОТГ, змінювати стереотипне мислення в громаді.

По-третє, центри надання адміністративних послуг[15]. Це організація надання адміністративних послуг та укладення договорів з відповідними суб'єктами господарювання, спрощення процедури отримання адміністративних та комунальних послуг, поліпшення якості їх надання, забезпечення інформування суб'єктів звернень про вимоги та порядок надання адміністративних послуг. 5 грудня 2019 року у Тетіївській ОТГ Київської області відкрився міськрайонний Центр надання адміністративних послуг, створений виконавчим комітетом за підтримки Програми «U-LEAD з Європою». Центр надає послуги соціального захисту, пенсійні послуги,

реєстрації актів цивільного стану, землі, бізнесу та нерухомості. Також у ЦНАП працює спеціаліст центру зайнятості. Крім основного офісу, у 5 селах громади були створені віддалені робочі місця адміністраторів ЦНАП, які роблять послуги доступнішими для мешканців віддалених населених пунктів ОТГ[19].

По-четверте, формування безпечного, комфортного та привабливого життєвого середовища[13]. Міська рада спільно з підрядними організаціями в рамках Президентської програми «Велике будівництво» покращили зовнішні привабливості міста, підвищили його комфортність для людей. У місті Тетіїві було реконструйовано стадіон «Колос», який дає можливість займатися фізичною культурою та спортом мешканцям громади різних вікових категорій, проводити заняття, чемпіонати, спартакіади та змагань серед населення. В експлуатацію введено стадіон з футбольним полем, легкоатлетичними доріжками, секторами для стрибків у довжину, висоту та штовхання ядра. Також для збереження довкілля та оперативного реагування на ліквідацію негативних наслідків, спричинених людьми, встановлено контейнери з роздільного збору сміття для багатоквартирних будинків, що змінило відношення громадян в поводженні з відходами, покращився санітарно-епідемічний стан в місті, зменшилось кількість твердих побутових відходів, що вивозяться на полігон для утилізації та покращено екологічний стан міста.

По-п'яте, влада та громада: інформування, діалог, участь[18]. Ця практика дозволяє прозоро та відкрито інформувати населення громади. Також, це дозволяє залучати громадян до прийняття рішень, комплексного вирішення питань та згуртованості. У Тетіївській громаді є Офіційний канал Тетіївської територіальної громади в Telegram, де висвітлюють всі новини Тетіївщини. Активно проводяться дискусії, оголошення та інформування у групах у Facebook: «Підслухано Тетіїв», «Тетіївська правда», «Тетіїв туристичний», «Тетіїв Сьогодні», про розвиток культури та туризму, розваги для молоді можна довідатися у «Молодіжна Рада/ Тетіїв» та «Відділ культури, молоді та спорту Тетіївської міської ради».

По-шосте, організація системи надання медичних послуг на місцевому рівні в контексті реформи системи охорони здоров'я[18]. Проводяться місцеві програми з промоції здорового способу життя із залученням громадських організацій та

навчальні програми для медичного персоналу щодо ведення медичної та підприємницької діяльності. Тетіївською міською радою було затверджено рішення № 142-03-VIII від 23.02.2021р. щодо передачі в оренду нерухомого комунального майна і було відкрито за ініціативою лікарів із Київського інституту кардіології медичний кабінет «Medical Lab»[7], де надаються різні послуги громадянам, такі як: УЗД серця, проведення капельниць, щеплення та лабораторна діагностика[17]. Було впроваджено нову інформаційну систему опрацювання медичної та адміністративної інформації через інформаційну систему для пацієнтів «Helsi», в якій запровадження кабінету та картки пацієнта дозволяє автоматизувати, упорядкувати, надійно зберігати та безпечно передавати медичні дані. Це дозволяє лікарю отримувати оперативніше та більше інформації про стан пацієнта, скорочує час обслуговування та підвищує ефективність лікування.

Отже, можна зробити висновок, що Тетіївська об'єднана територіальна громада для обміну досвіду та «розумного зростання» проводить різні проекти для впливу на розвиток громади. Насамперед, це потрібно для того, щоб створити умови для комфортного життя і самореалізації її мешканців.

2.2. Розроблення заходів удосконалення стратегії розвитку та обґрунтування їх ефективності.

Розроблення стратегії розвитку та заходів її удосконалення є початком реалізації роботи над створенням інноваційної успішної громади. В Україні багато стратегічних планів розвитку громад так і залишаються нереалізованими і їх ніхто не дотримується[32]. Для того, щоб вдало впровадити стратегію, потрібно створити та підтримувати сприятливе суспільне середовище, задовольняти інтереси на регіональному і центральному рівнях, забезпечувати інституційний, фінансовий, інформаційний, нормативно-правовий та науковий супровід[17]. Тому, у нашій роботі ми звернули увагу на проекти, які будуть покращувати стан і задовольняти потреби громади, подано у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Заходи удосконалення, передбачені стратегією розвитку

Завдання, які передбачені стратегією розвитку	Проекти	Учасники проекту	Період здійснення
1. Створення коворкінг центру, молодіжного бізнес інкубатора	Створення коворкінг центру та молодіжного бізнес інкубатора	Тетіївська міська ОТГ, навчальні заклади, громадські об'єднання підприємців, спеціалізовані сервісні установи	2018-2023 рр.
2. Створення умов для стимулювання підприємницької діяльності громадян	Розвиток кулінарної спадщини	Виконавчий комітет міської ради, підприємці, бізнес	2018-2023 рр.
3. Створення технопарку	Створення технопарку	Виконавчий комітет міської ради, бізнес	2018-2023 рр.
4. Будівництво та реконструкція доріг	Капітальний ремонт дорожнього покриття Тетіївської ОТГ	Виконавчий комітет міської ради, комунальні підприємства та підрядні організації	2018-2023 рр.
5. Покращення мережі та якості транспортних сполучень між населеними пунктами громади, облаштування зупинок	Організація комунального транспорту. Закупівля 8 електроавтобусів. Запуск 4-ох маршрутів по громаді,	Тетіївська міська рада	2018-2023 рр.

	2-х по місту з системою електронний квиток		
--	--	--	--

Закінчення табл. 2.1

1	2	3	4
6. Покращення благоустрою громади	Створення ландшафтного дизайну центральної частини міста Тетіїв	Міська рада та ландшафтні дизайнери	2018-2023 рр.
7. Підвищення якості освіти шляхом запровадження інноваційних технологій оптимізаційних процесів, модернізації та оснащення навчальних закладів	Встановлення безпечного доступу в школи громади	Відділ освіти Тетіївської ОТГ, Тетіївський ліцей №2	2018-2023 рр.
8. Підвищення якості надання соціальних послуг	Створення в старостинському окрузі будинку для дозвілля літніх людей «Senior+»	Міська рада, меценати та благодійні фонди	2018-2023 рр.
9. Забезпечення роздільного збору сміття та утилізації твердих побутових відходів у населених пунктах громади, ліквідація стихійних сміттєзвалищ	Ліквідація стихійних сміттєзвалищ	Міська рада та комунальні підприємства	2018-2023 рр.
10. Встановлення сортувальної лінії для переробки сміття	Встановлення сортувальної лінії для переробки сміття	Міська рада та інвестори	2018-2023 рр.
11. Створення міського call-центру та картки жителя ОТГ	Створення міського call-центру та картки жителя ОТГ	Міська рада та робоча група по розробці проекту	2018-2023 рр.
12. Інформування громади	Програма «Інформаційний Тетіїв»	Відділ електронного урядування та зв'язків з громад кістю Тетіївської міської ради	2018-2023 рр.

Джерело: авторська розробка.

Створення інституційної можливості – коворкінг-центру (креативної зони) дозволить поєднувати в межах одного приміщення різні творчі заходи/діяльність з обговорення бізнес-ідей, бізнес-навчання. Коворкінг-центр – це місце, у якому молоді

ініціатори створення бізнесу зможуть поспілкуватися між собою та зустрітися з успішними бізнесменами. Такий формат сприятиме виникненню нових бізнес-ідей та бізнес-стратегій. Коворкінг-центр повинен надавати свої послуги на основі самоокупності.

Формування мережі об'єктів кулінарної спадщини сприятиме задоволенню наявного туристичного попиту, посилюватиме привабливість Тетіївщини та її конкурентоздатність на туристичних ринках, створюватиме нові можливості для місцевих виробників продуктів харчування, вирішуватиме низку економічних та соціальних проблем громади.

Розробка індустріального парку, формування його концепції, підготовка усієї необхідної документації для реєстрації у Міністерстві економіки. Після реєстрації індустріального парку, передбачається розробка проектно-кошторисної документації для забезпечення усієї необхідної інфраструктури (капітальний ремонт дороги, електро-, водопостачання, тощо), розміщення інформації про доступну для створення промислових об'єктів площу на сайті міської ради та у інвестиційному паспорті громади. На площі індустріального парку можливе створення ряду промислових підприємств. Зручне транспортне сполучення, забезпечення необхідними комунікаціями має забезпечити інтерес зі сторони великого бізнесу.

Проведення капітального ремонту дорожнього покриття, реалізація якого позитивно вплине на безпеку дорожнього руху, комфорт проживання та пересування мешканців громади та гостей, сприятиме розвитку підприємництва.

У м. Тетіїв, розташовані заклади медицини, освіти, установи, що надають соціальні послуги. Комунікація із згаданими закладами та установами має бути постійною та доступною. Однак, транспортне сполучення між райцентром та селами громади на сьогодні є нерегулярне, вартість перевезень пасажирів – велика. Усе це створює незручності, а подекуди і проблему для населення, що має потребу у здійсненні ділових, комерційних чи інших поїздок. Саме тому є нагальна потреба у налагодженні чіткого транспортного сполучення між населеними пунктами та по місту із застосуванням системи «електронний квиток».

Заходи, щодо озеленення сучасного міста має велике значення. Перш за все зелені насадження значно зменшують наявність пилу й диму в повітрі міста, відіграють роль своєрідного фільтра. Вони впливають на формування мікроклімату, бо діють на тепловий режим, вологість і ступінь рухомості повітря. Ландшафтний дизайн – це напрям, діяльність якого цілком присвячена створенню для людини штучного середовища, що дозволяє повністю відчутися повноту гармонії за допомогою природних компонентів. При цьому використовують різноманітну рослинність, яку можуть доповнювати різні елементи, створюючи затишок і неповторний вигляд території.

Щодо реалізації проекту встановлення безпечного доступу в школи громади, в Тетіївському ліцеї №2 встановити пропускну систему «Школа», яка не лише запобігає проникненню сторонніх осіб на територію учбового закладу, але й за допомогою SMS-повідомлень інформує батьків про час приходу дитини до школи і виходу з неї. Контроль прогулів і запізнень учнів сприяє поліпшенню відвідуваності і, як наслідок, зростанню якості знань. Упевненість батьків в безпеці дитини і зростання показників якості знань підвищують рейтинг школи.

Щодо реалізації проекту «Senior+», то в ході якого буде спрямовано на підтримку місцевих ініціатив із створення центрів для одиноких малозабезпечених людей похилого віку та надання їм якісних соціальних, юридичних та побутових послуг. Такі центри є місцем, де самотні люди можуть спілкуватись, займатись улюбленою справою, брати участь у роботі численних гуртків, а також опановувати нові навички на зразок фотосправи чи користування ПК. Проектом також передбачається підготовка співробітників та волонтерів для центрів, забезпечення центрів необхідним обладнанням та залучення до співробітництва державних та приватних юридичних, культурних та соціальних установ[29].

Якщо ліквідувати стихійних сміттєзвалищ, то можна запобігти та усунути негативний вплив відходів на навколишнє природне середовище; захистити від забруднення підземних та поверхневих вод; попередити самозаймання відходів і забруднення атмосферного повітря; запобігти розповсюдженню інфекційних захворювань птахами, гризунами, комахами. Встановивши сортувальну лінію для

переробки сміття, зменшиться шкідливий вплив на навколишнє середовище та здоров'я мешканців громади, реалізувати вилучення вторинної сировини шляхом запуску цеху сортування ТПВ. Проект стане економічним поштовхом для розвитку соціально-економічної самодостатності громади. Використання вторинної сировини стане однією з передумов досягнення фінансової вигоди внаслідок одержання додаткових доходів від реалізації вторинної сировини та витрачання їх на подальший розвиток системи поводження з ТПВ. Реалізація проекту передбачає подальшу діяльність на основі його самоокупності і самофінансування.

Важливо, щоб влада мала доступ до громадян, так само як і громадяни до неї. Call-центр – це єдиний диспетчерський центр який забезпечує оперативне реагування на звернення членів територіальної громади, сприяє співпраці підприємств, установ міста незалежно від їх форм власності у попередженні і ліквідації аварійних та надзвичайних ситуацій, здійснює контроль за своєчасним виконанням порушених у зверненнях питань з метою надання населенню якісних послуг у всіх сферах життєдіяльності міста. За допомогою карти жителя ОТГ поборемо з чергами та бюрократією у офіційних державних установах:

- відкриття та ведення соціальних рахунків, контроль за дотаціями;
- запровадження дисконтних програм у межах муніципальних ініціатив.

Інформування громади, донесення до жителів великого потоку інформації задля швидкого вирішення організаційних, інформаційних питань залежить від рівня комунікацій всередині громади. Вирішуються такі проблеми: підвищення обізнаності громади в прийнятті рішень владою, аналізу та оцінки подій навколишнього життя. У сучасному світі програма «Інформаційний Тетіїв» допоможе органам місцевого самоврядування підвищити ефективність своєї роботи та зекономити час у процесі висвітлення інформації на широкий загал. У результаті реалізації проекту вирішується також проблема дистанціювання жителів від щоденного життя громади та посилюється виховання навичок громадянської активності[29].

Отже, слід зазначити, що ефективність впровадження Стратегії розвитку Тетіївської ОТГ залежатиме від скоординованості дій, їх послідовності та рівня відповідальності міської ради, її виконавчого комітету, представників робочої групи

та усіх небайдужих, хто матиме нагоду і бажання взяти участь у досягненні сформульованого бачення майбутнього територіальної громади.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Виходячи з проведеного нами дослідження, можна зробити наступні висновки :

1. Проведено аналіз тенденцій соціального та економічного функціонування Тетіївської міської територіальної громади і було охарактеризовано, що Тетіївська громада – це об'єднана територіальна громада Білоцерківського району, Київської області, що утворилась розпорядженням від 14 вересня 2017 р., до складу якої входить 33 населених пунктів. Апарат виконавчого комітету, виконавчі органи, такі як: управління фінансів, відділ освіти, відділ культури, молоді та спорту із залученням громадян самостійно планують та сприяють місцевому економічному розвитку; вирішують питання розвитку та утримання інфраструктури об'єднаної громади, планування розвитку території громади, питання забудови території громади, благоустрою територій, житлово-комунальних послуг; утримання об'єктів комунальної власності; функціонування сфер соціальної допомоги, первинної охорона здоров'я та швидкої медичної допомоги, середньої, дошкільної та позашкільної освіти; культури та фізичної культури й спорту, охорона правопорядку; самостійно управляють пасажирськими перевезеннями на території громади.

2. SWOT-аналіз є одним із основним етапом створення стратегії, який визначає сильні та слабкі сторони, загрози та можливості. У Тетіївській громаді сильні сторони переважають над слабкими. Є значна кількість загроз, але можливостей для успішного розвитку громади явно більше. Слід відмітити низку локальних факторів, що посилюють унікальність громади: великі площі землі, що придатні для обробітку та вирощування с/г культур (переважно чорноземи) та водні ресурси, наявність об'єктів, доступних для інвестування та земель за межами населених пунктів, які потенційно можуть бути інвестиційними ділянками в поєднанні з екологічно чистим регіоном та достатньою наявністю природних ресурсів може сприяти позитивній динаміці розвитку Тетіївської громади. Серед негативних факторів найзагрозливішими є негативні демографічні тенденції, зокрема в сільських місцевостях, недостатня кількість робочих місць з належною оплатою праці, в результаті відбувається відтік молоді, висококваліфікованої робочої сили у великі

міста та за кордон. Недостатність власних фінансових ресурсів для забезпечення системного соціально-економічного розвитку громади.

3. У роботі було проведено аналіз стратегії Тетіївської об'єднаної територіальної громади і доведено, що це системний шлях до управління змінами й досягнення консенсусу в громаді, а також створення спільного бачення економічного майбутнього розвитку громади, творчий процес визначення проблем та погодження реалістичних цілей, завдань та проектів, здійснення яких вирішить ці проблеми. Всі стратегічні завдання були розроблені, врахувавши результати SWOT-аналізу, опитування громадян та представників бізнесу. Наявне їх формулювання максимально повно враховує нинішній стан Тетіївської громади, відштовхується від наявних проблем та водночас пропонує позитивний варіант її розвитку. До проектів, що мають стратегічне значення, відносяться – розвиток підприємств з переробки с/г продукції, розвиток альтернативної енергетики, вирощування екологічно чистої сільськогосподарської продукції, розвиток тваринництва, підсобних господарств, створення технопарку, розвиток туристичної галузі.

4. Ефективність впровадження Стратегії розвитку Тетіївської ОТГ залежатиме від скоординованості дій, їх послідовності та рівня відповідальності міської ради, її виконавчого комітету, представників робочої групи та усіх небайдужих, хто матиме нагоду і бажання взяти участь у досягненні сформульованого бачення майбутнього територіальної громади. Кожна теза у баченні означає, що нині цієї складової бракує, але мешканці громади прагнуть змінити ситуацію, а саме: розвинути успішне підприємництво, але без шкоди для навколишнього середовища, створити сучасну інфраструктуру, перетворити Тетіївську міську ОТГ на туристичний та рекреаційний центр, де пануватиме здоровий спосіб життя та будуть створені комфортні умови для мешканців громади та її гостей. Зрештою, на думку розробників, це призведе до зміни якості життя на краще.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

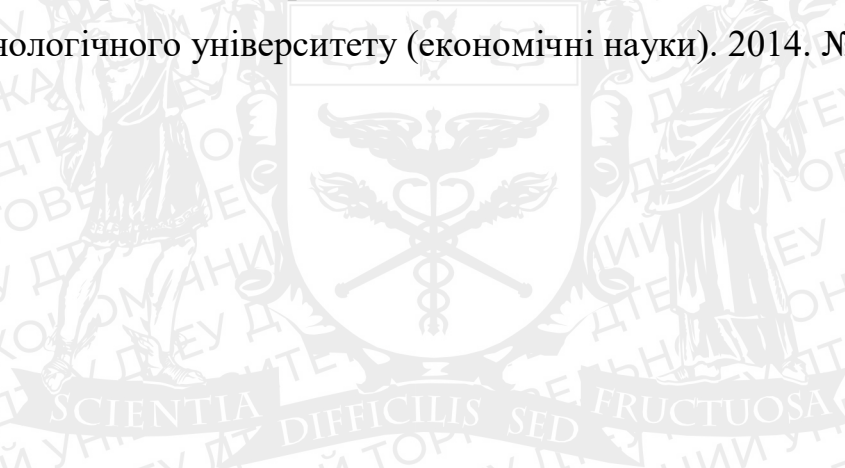
1. Офіційний сайт Тетіївської міської ради: <https://tetiivmiskrada.gov.ua>
2. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с
3. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Основи стратегії : навч. посіб. Львів : ЛНУ, 2017. 130 с.
4. Берданова О.В. Стратегічне планування регіонального розвитку: Навч. посібник / О.В. Берданова, В.М. Вакуленко. – К.: Вид-во НАДУ, 2017. – 96 с.
5. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Стратегічне управління : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.
6. Бусуйок Д.В. Класифікація земельних адміністративних послуг / Д.В. Бусуйок // Часопис Київського університету права, 2018. – № 1. – С. 239-245.
7. Відкрили сучасний кардіологічний центр «Medical Lab» / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://gazeta.ua/articles/region-newspaper-news/vidkrili-suchasnij-kardiologichnij-centr/918162>
8. Голік В. В. Концептуальні підходи до розуміння сутності поняття «стратегія». Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2014. Вип. 8(1). С. 73.
9. Децентралізація. Загальна інформація / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/about>
10. Загальні відомості про Тетіївську міську територіальну громаду / [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://tetiivmiskrada.gov.ua/terytorialna-hromada/pro-tetiivsku-misku-terytorialnu-hromadu/zahalni-vidomosti/>
11. Інструменти розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації влади / за заг. ред. В. М. Олуйко. Київ: Ваїте, 2017. 432 с.
12. Історія успіху-2019: Тетіївська об'єднана територіальна громада / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://news.maanimocom.uk/gromady/istoriya-tetiivska-org-26975>

13. Конкурс "Кращі практики місцевого самоврядування" / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pershotravnevska.otg.dp.gov.ua/ua/novini-ta-podiyi/novini/konkurs-krashchi-praktiki-miscevogo-samovryaduvannya>
14. «КРАЩІ ПРАКТИКИ: впровадження механізмів громадської участі у малих громадах» " / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/best-practices-for-implementing-mechanisms-for-public-participation-in/16809f12dd>
15. Кращі практики щодо створення енергоефективних ЦНАП в ОТГ / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ck-oda.gov.ua/docs/2019/22112019_6.pdf
16. Купрієнко Д. А. Застосування SWOT-аналізу при визначенні загроз нелегальної міграції в Україні. Збірник наукових праць Національної академії прикордонної служби України. Серія: військові та технічні науки. 2014. № 2(62). С. 31-45.
17. Ломоносов Д. А. Сутність поняття «стратегія» та його відмінності від тактики й оперативних дій. Економічні інновації: Зб. наук. пр. Одеса: ІПРЕЕД НАН України, 2011. Вип. 45. С. 156.
18. Мінрегіон вибирає кращі практики громад / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://otg.cn.ua/2020/04/27/news-uncategorized/minregion-zbyraye-krashhi-praktyky-gromad/>
19. Міський районний ЦНАП Тетіївської ОТГ, створений за підтримки Програми «U-LEAD з Європою», забезпечить 30 тисяч мешканців громади та району якісними адмінпослугами / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://tsnap.ulead.org.ua/news/miskrajonnyj-tsnap-tetiyivskoyi-otg-stvorenyj-za-pidtrymky-programy-u-lead-z-yevropoyu-zabezpechyt-30-tysyach-meshkantsiv-gromady-ta-rajonu-yakisnymy-adminposlugamy/>
20. На Kyiv Smart City Forum 2019 нагороджені міста-лідери з впровадження інноваційних рішень / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://auc.org.ua/novyna/na-kyiv-smart-city-forum-2019-nagorodzheni-mista-lidery-z-vprovadzhennya-innovatsiynyh-rishen>

21. Офіційна сторінка «Medical Lab» у Facebook / [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<https://www.facebook.com/pg/%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%80-%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%BA%D0%B0%D0%BB-%D0%BB%D0%B0%D0%B1-350932065826507/services/>
22. Паспорт Тетіївської територіальної громади / [Електронний ресурс] – режим доступу:
https://drive.google.com/file/d/1VeX_Kk3BS6WGR2Lq6UbeupCoGvIOfKV/view?usp=sharing
23. Перфілова О. Є. Проблеми та особливості впровадження SWOT аналізу в практику стратегічного управління вітчизняних підприємств. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2008. № 624. С. 77-84.
24. Планування місцевого сталого розвитку: Посібник з формулювання стратегії місцевого сталого розвитку. – К.: ПРООН, Муніципальна програма сталого розвитку, 2015. – 67 с.
25. Поіменне голосування депутатів Тетіївської міської об'єднаної територіальної громади / [Електронний ресурс]. – режим доступу:
<https://pg.tetiivmiskrada.gov.ua/uk/solutions/142-03-viii>
26. Пуцентейло П. Р., Завитій О. П. Особливості формування стратегії управління економічним розвитком регіону. Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка. 2017. № 27. С. 298 – 308.
27. Рейтинг 20 кращих громад Київщини / [Електронний ресурс]. – режим доступу:
<https://poglyad.tv/rejtyng-20-krashhyh-gromad-kyyvshhyny-article>
28. Статут Тетіївської міської об'єднаної територіальної громади / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://tetiivmiskrada.gov.ua/dokumenti/statut-oth/>
29. Стратегія розвитку Тетіївської міської ОТГ на 2019-2023pp. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<file:///D:/Users/%D0%97%D0%B0%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B7%D0%BA%D0%B8/Telegram%20Desktop/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%8>

2%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F %D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2
%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83 %D0%A2%D0%B5%D1%82%D1%96%
D1%97%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97 %D0%BC%D
1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97 %D0%9E%D0%A2%D0
%93 %D0%BD%D0%B0 2019 2023%D1%80%D1%80.pdf

30. Тертичка В. В. Стратегічне управління: підручник. Київ: К.І.С., 2017. 932 с.
31. Форум стейкхолдерів зелених змін «ЕКОтрансформація-2019» / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://ecolog-ua.com/events/forum-steykholderiv-zelenyh-zmin-ekotransformaciya-2019>
32. Хацер М. В. Стратегія розвитку підприємства в умовах нестабільності економіки держави. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2014. № 3. С. 109.

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

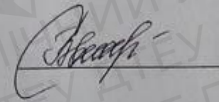
Заява

Я, Гондар Жанетта Вікторівна

(ПІБ), повідомляю, що за результатами проведення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій випускній кваліфікаційній роботі на тему: «Стратегія управління розвитком територіальної громади» не міститься елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

«6» 08 2022 року

 (підпис)

Згода

Я, Гондар Валеріє Вікторівна,

цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему:
“Стратегічне управління розвитком територіальної громади”
несу повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у
роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком
випадків, коли робиться належне підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую,
що у роботі не міститься державної таємниці або інформації для службового
користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована мною
раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний
депозитарій Державного торговельно-економічного університету і збережена в
базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

«6» 06 2022 року

Підпис

(Гондар В.В.)

Прізвище, ініціали

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу Бондар Валерії Вікторівни на тему:
«Стратегічне управління розвитком територіальної громади»
виконаної на здобуття ОС «Бакалавр»
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
у Державному торговельно-економічному університеті

Представлена на рецензію випускна кваліфікаційна робота відповідає затвердженій темі та виконана згідно із завданням. Вона має актуальну інформацію, її можна визнати своєчасною та серйозною, оскільки вона присвячена питанням, щодо сталого розвитку спроможних територіальних громад, розташованих в малих містах та сільській місцевості, на прикладі Тетіївської об'єднаної територіальної громади, яка є прикладом успішної спроможної громади.

Робота складається згідно вимог – з вступу, 2 розділів, висновків та переліку джерел інформації. Автором були використані теоретичні методи дослідження, системний підхід – для теоретичного визначення сутності соціально-економічного розвитку територіальних громад та його оцінки; аналізу та синтезу – для виявлення можливостей та загроз соціально-економічного розвитку територіальної громади; статистичні методи – для оцінки стану функціонування Тетіївської громади.

Метою дослідження є поглиблення теоретичних засад стратегічного управління розвитком територіальної громади та розроблення рекомендацій щодо їх вдосконалення в Україні.

Перший розділ характеризує функціонування Тетіївської ОТГ Київської області та проаналізовано SWOT-аналіз соціально-економічного розвитку в Тетіївській ОТГ.

У другому розділі досліджена стратегія розвитку Тетіївської ОТГ Київської області на 2019-2023 роки, охарактеризовано наявні проблеми громади та розроблено заходи удосконалення стратегії розвитку, обґрунтувавши їх ефективність.

Результати дослідження можна використати для дослідження громади у майбутньому, а органам місцевого самоврядування реагувати на можливості та загрози і швидко приймати рішення.

Випускна кваліфікаційна робота відповідає вимогам, виконана у повному обсязі і заслуговує на позитивну оцінку, а її автор Бондар Валерія Вікторівна на отримання кваліфікації бакалавра відповідно до обраної спеціальності.

Рецензент

**Начальник загального відділу
виконавчого комітету
Тетіївської міської ради**

Гріщенко Н.В